

ΑΝΤΡΟΥΛΑ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η έλλειψη πολιτικού πολιτισμού έκανε την Αντρούλα Βασιλείου να αποχωρήσει, μετά από δυο θητείες, από τη Βουλή και να αφοσιωθεί στην έρευνα για τη γυναίκα της Κύπρου και την προσφορά στ συνάνθρωπο μέσα από την προεδρία του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου. Στα κακοίθη κουτσομπολιά που την τίθελαν να χωρίζει, απαντά πως ουδέποτε υπήρξε πιο στενή η σχέση της με τον Γιώργο Βασιλείου.

Αριστερά: Επίσημη επίσκεψη της Επιτροπής Εξωτερικών της Βουλής στη Γαλλία το 2000 με τον τότε υπουργό Πολιτισμού Lang.

Δεξιά: Στο περίφημο Ankonwat, μνημείο 12ου αιώνα στην Καμπο-τία 2005.

Η Βουλή εξελίχθηκε σε αρένα έντονης κομματικής αντιπαλότητας

> «Παρατηρείται μια ασυδοσία στην ελευθερία που μας παρέχει σήμερα η κοινωνία»

ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΟΝΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΑΟΥ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ

ΠΩΣ είναι η ζωή σας μακριά από την ενεργό πολιτική; Δεν βρῖκα μεγάλη διαφορά διότι έχω συμπληρώσει τα κενά με άλλες δραστηριότητες, όπως τη μεγάλη έρευνα που κάνω για τη γυναίκα της Κύπρου με απώτερο στόχο να γράψω ένα βιβλίο για την εξέλιξη της Κυπριας γυναίκας, αλλά και με την προεδρία στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου, το οποίο εξελίσσεται σε ένα μεγάλο κέντρο με πολλά προβλήματα λόγω της έλλειψης που παρατηρείται στον τομέα του καρκίνου. Αφιερώνω επίσης περισσότερο χρόνο στην οικογένειά μου, έτσι δεν έχω διαπιστώσει κενά από τον Μάιο του 2006 που αποχώρησα από τη Βουλή.

-Τι σας λείπει από τη Βουλή; Οι συνεννοήσεις στις επιτροπές όπου συζητούσαμε για θέματα που με ενδιέφεραν και οι σχέσεις που είχα δημιουργήσει. Δεν μου λείπει η ατζέντα της Βουλής, η οποία εξελίχθηκε σ' ένα κέντρο κομματικής αντιπαλότητας και ιδιαίτερα όταν πλησιάζουν εκλογές, εκείνο που υπερισχύει, είναι οι ατάκες. Δεν υπάρχει πολιτικός πολιτισμός στην Κύπρο. Στα δέκα χρόνια στη Βουλή δεν μου έτυχε να διαπιστώσω αλλαγή πλεύσης από τον οποιονδήποτε μετά από μια συζήτηση. Όλοι ερχόντουσαν με ειλημένες αποφάσεις από το κόμμα τους και τις προωθούσαν χωρίς να προβληματίζονται αν οι θέσεις που θέτει ο απέναντι, μπορούσε να ήταν σωστές.

-Εσείς έτυχε να αλλάξετε θέσεις μέσα από μια συζήτηση; Ναι, έτυχε να αλλάξω θέση πολλές φορές. Το να ακούω και να με ακούσουν, δεν ισχύει στη Βουλή και αυτό είναι που με ενοχλούσε. Όταν πρόερχεσαι από ένα μικρό κόμμα όπως οι Ενωμένοι Δημοκράτες, δεν μπορείς να αναπτύξεις τη δραστηριότητα που θέλεις και δεν σε λαμβάνουν υπόψη. Δεν θα μπορούσα ούτε στην τρίτη θητεία να γίνω πρόεδρος μιας επιτροπής ή να ηγηθώ κάποιων αντιπροσωπείας μέσα στο εξωτερικό. Δεν αξιολογείται το άτομο, αλλά το κόμμα. Γι' αυτό είπα, δυο θητείες ήταν αρκετές.

-Ένας βουλευτής μπορεί να αφήσει έργο; Βέβαια. Από τις πρώτες μου προσπάθειες ήταν να εξισώσω το θέμα του πατέρα και της μητέρας αναφορικά με την εθνικότητα των παιδιών. Η πρότασή μου απορρίφθηκε την πρώτη φορά αλλά με τον προβληματισμό που είχε δημιουργηθεί, πέρασε την επόμενη χρονιά και αυτός ο νόμος αναφέρεται από πολλούς ως ο Νόμος της Αντρούλας.

-Έτσι γεννήθηκε το ενδιαφέρον σας για την έρευνα για την Κυπριακή γυναίκα; Βίωσα προκαταλήψεις και διακρίσεις στην αρχή ως δικηγόρος και μετά στην πολιτική, εις βάρος μου αλλά και εις βάρος πολλών γυναικών. Έλαβα μέρος σε πάρα πολλές προσπάθειες για να αλλάξουν τα πράγματα και είδα να επιτυγχάνονται αλλαγές. Η διαπίστωση ότι οι νέες γενιές δεν γνωρίζουν ότι η κάθε προηγούμενη γενιά έβαζε το λιθαράκι της για να επιτευχθούν οι αλλαγές, με οδήγησε στο να τα καταγράψω. Έχω κάνει αρκετή έρευνα στο κρατικό Αρχείο για να δω τι ισχύει επί αγγλοκρατίας και έχω πάρει πάρα πολλές συνεντεύξεις από γυναίκες όλων των ηλικιών και με μορφωτικούς και κοινωνικούς επιπέδων.

-Οι συνθήκες σήμερα για τη γυναίκα... ενώ είναι πολύ πιο καλές, υπάρχουν ακόμη περιθώρια βελτίωσης. Βλέπουμε τις νέες γενιές να μην ενδιαφέρονται για προσφορά εκτός από το στενό πλαίσιο της επαγγελματικής ανέλιξης, αλλά συναντούμε και μια παρερμηνεία για το τι σημαίνει ανεξαρτητοποίηση. Η συμπεριφορά πολλών νέων γυναικών δεν τιμά τη γυναίκα. Έχουν παρεξηγήσει τη λέξη "απελευθέρωση" με το να συμπεριφέρονται μη κόσμοι σε δημόσιους χώρους, με το να ντύνονται προκλητικά, με το να φτάνουν στο άλλο άκρο όσον αφορά τις σχέσεις με το άλλο φύλο. Παρατηρείται μια ασυδοσία στην ελευθερία που μας παρέχει σήμερα η κοινωνία.

-Η Κύπρια γυναίκα έχει τη βοήθεια για να μπορέσει να αφοσιωθεί στην καριέρα της; Δεν θα έλεγα ότι έχει τη βοήθεια που θα έπρεπε. Δεν βρίσκεις σε όλα τα νεαρά ζευγάρια το σύζυγο και την σύζυγο να μοιράζονται τις ευθύνες για το σπίτι και την οικογένεια. Το κράτος δεν ήρθε να προσφέρει ουσιαστική βοήθεια με βρεφοκομικούς και νηπιαγωγικούς σταθμούς που να λειτουργούν μέχρι την ώρα που σχολάζει

η μητέρα ή, γιατί όχι, κι ο πατέρας.

-Δέκα χρόνια στη Βουλή αυτό το θέμα γιατί δεν μπορούσατε να το λύσετε; Το συζητούσαμε πάρα πολλές φορές, όπως και το θέμα της βίας στην οικογένεια το οποίο δυο φορές έγραψα στην επιτροπή Εργασίας και πάντοτε καταλήγαμε στα «θα».

-Ένας άλλος τομέας που υστερεί η γυναίκα, είναι στη δημόσια παρουσία, στα κέντρα λήψεως αποφάσεων. Είναι πολλοί οι παράγοντες που την επηρεάζουν με πρώτον το ότι δεν τολμά να διεκδικήσει διότι φοβάται την αποτυχία. Παράλληλα δεν έχει τη συμπαράσταση από την οικογένεια και δεν υπάρχει η αλληλοϋποστήριξη μεταξύ των γυναικών επειδή η μία βλέπει την άλλη ως αντίηλο. Από τη μια δεν υπάρχουν οι υποστηρικτικές υπηρεσίες του κράτους αναφορικά με τα παιδιά και από την άλλη το κράτος δεν δίνει το καλό παράδειγμα με τους δικούς του διορισμούς. Τρανό παράδειγμα τα συμβούλια των ημερησικών οργανισμών όπου έχουμε το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής γυναικών, όταν ο Βασιλείου το 1988 είχε διορίσει και πρόεδρο γυναίκα ημερησικού οργανισμού.

-Ήταν σημαντική η δική σας παρέμβαση; Σίγουρα, και για να δημιουργηθεί ο Κεντρικός Φορέας για τα Δικαιώματα της Γυναίκας το Μάρτιο του 1988.

-Πότε θα κυκλοφορήσει το βιβλίο για την Κυπριακή γυναίκα; Θα αρχίσω να το γράφω το Σεπτέμβριο. Ελπίζω να είναι έτοιμο σε ένα χρόνο περίπου.

-Ετοιμάζει και ο Γιώργος Βασιλείου βιβλίο; Συμπληρώνει το γράφημα του νέου του βιβλίου για την πενταετή Προεδρία Βασιλείου 1988-1993 που θα εκδοθεί από τον Όμιλο Λαμπράκη και ελπίζω αμέσως μετά να αρχίσω το γράφημα της βιογραφίας του ίδιου και της οικογένειάς του, μιας βιογραφίας που είμαι σίγουρη ότι θα μοιάζει με μυθιστόρημα όπως ήταν ακριβώς η ζωή και το έργο της οικογένειας Βασιλείου.

«Φαίνεται ότι ακόμα μας υπολογίζουν»

-Σήμερα είστε και οι δυο μακριά από την πολιτική και όμως τα κουτσομπολιά ασκούνται μαζί σας. Ναι, τους τελευταίους μήνες πάρα πολλοί μας τηλεφώνησαν για να μάθουν αν χωρίζαμε. Πήγαμε ταξίδι στην Αργεντινή για τρεις βδομάδες και επειδή παίρναμε αρκετές βαλίτσες, είπαν ότι φώρτωσα τα πράγματά μου και έφυγα από το σπίτι. Αυτό είναι ακοήθεις. Ουδέποτε υπήρξε πιο στενή η σχέση μας με το Γιώργο. Απολαμβάνουμε τα ταξίδια μας και στο σπίτι μας στην Ακτή του Κυβερνήτη περνάμε πολλές ώρες κολυμπώντας, παίζοντας scrabble, εργαζόμαστε ο καθένας στο γραφείο του και γελοούμε με όλα αυτά που ακούονται. Φαίνεται ότι ακόμα μας υπολογίζουν. Πέρασα με δύσκολες στιγμές μαζί και αυτό έβαλε γερούς θεμελιούς στη σχέση μας. Μας βλέπουν με οικονομική άνεση και νομίζουν ότι τα βρῖκαμε από τους γονείς μας. Μεγάλωσα τρία παιδιά έχοντας έτοιμη πάντα μια βαλίτσα για το επόμενο ταξίδι του Γιώργου για δουλειές.

-Πώς είσατε ως μητέρα; Δεν μπορώ να

πω ότι χάρηκα την παιδική ηλικία των παιδιών μου διότι είχα το άγχος για να κρατήσω την οικογένεια μια που ο Γιώργος σπάνια ήταν δίπλα μας, διότι έσπνε το ΚΕΜΑ και συνεχώς ταξίδευε. Βέβαια όταν βρισκόταν κοντά μας, ήταν ο στοργικός σύζυγος και πατέρας, ο πολύ εκδηλωτικός που προσπαθούσε να μας δώσει το καλύτερο. Έχει έντονη την ανάγκη για τρυφερότητα και στήριξη της οικογένειας. Εκείνο που τον πληγώνει, είναι οι πσιώπλετες μαχαιριές από διάφορους συνεργάτες του.

-Το ζήσατε... άπειρες φορές. Εγώ ψυχολογικά χαρακτήρες πολύ πιο καλά από το Γιώργο και πολλές φορές του είχα επισημάνει διάφορα πράγματα, τα οποία αν με άκουγε, θα απέφυγε πολλές πίκρες στη ζωή του.

-Μπορούσε να είχε επανκλεγγεί πρόεδρος για δεύτερη πενταετία; Σίγουρα.

-Πώς ξεκουράζατε; Η καλή μουσική με ξεκουράζει. Από τις αξέχαστες διακοπές μου είναι δυο καλοκαίρια στον Πόρο με μια φιλική παρέα όπου με συνοδεία δυο λαϊκών μουσικών περνούσαμε ολόκληρες νύχτες

τραγουδώντας και χορεύοντας. Με ξεκουράζουν οι περιπάτοι στη φύση και το καλύμπί στη θάλασσα, καθώς και ένα καλό βιβλίο.

-Πού ζείτε; Στην Ακτή του Κυβερνήτη είναι το σπίτι μας, στη Λευκωσία ερχόμαστε για δουλειά.

-Τα ταξίδια... πάντα μας άρεσαν με το Γιώργο. Πηγαίνουμε σε άγνωστους προορισμούς για να γνωρίσουμε νέους τόπους, όπως πρόσφατα στην Αργεντινή, πέρι στο Λάος και την Καμποτία, αλλά κόνουμε και ταξίδια για ξεκούραση σε γνώριμα μέρη στην Ευρώπη και νησιά της Ελλάδας.

-Έχετε κάποιο όνειρο; Παρόλο που θα φανεί κοινότυπο αυτό που θα πω, μεγαλύτερή μου επιθυμία είναι να ξηπνήσω μια μέρα και να ζήσω την επανένωση του νησιού μας όπως τότε που κλάψαμε με την πώση του τείχους του Βερολίνου. Ως σύζυγος και μητέρα προέχει η υγεία του Γιώργου και η ευτυχία των τριών μας παιδιών και των πέντε εγγονών μας ηλικίας από έντεκα χρόνων μέχρι 20 μανά.

Υποκλίνομαι στην επαγγελματικότητα του προσωπικού του Ογκολογικού

Σε συνέδριο στη Γενεύη με τον Γ.Γ. του ΟΗΕ Butros Ghali ως πρόεδρο WFUNA

-Ένας άλλος τομέας που αφιερώνατε χρόνο, είναι στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου. Φέτος επαναδιορίστηκα για δεύτερη θητεία ως πρόεδρος του Συμβουλίου των Επιτρόπων.

-Ο όγκος εργασίας... είναι το μεγαλύτερό μας πρόβλημα. Οι εργαζόμενοι καταβάλλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες διότι έχουμε ξεπεράσει τα όρια της δυναμικότητάς μας. Εδώ και δυο χρόνια υποβάλαμε στην κυβέρνηση ένα μακροχρόνιο σχέδιο επεκτάσεων το οποίο είχε εγκριθεί από την Τράπεζα Κύπρου και μόλις πριν μερικές βδομάδες εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Για μας αυτή η καθυστέρηση ήταν ζημιογόνα για το κέντρο. Έστω και τώρα θα πρέπει να επιταχύνουμε τις διαδικασίες ώστε οι επεκτάσεις να γίνουν το συντομότερο δυνατό για να μπορέσουν οι εργαζόμενοι να λειτουργήσουν κάτω από ανθρώπινες συνθήκες διατηρώντας τα υψηλά ιατρικά επίπεδα. Πρέπει να πω ότι υποκλίνομαι στην επαγγελματικότητα και την αφοσίωση όλου του προσωπικού του Ογκολογικού. Πιστεύω δε ότι με τις νέες επεκτάσεις, το συνολικό ύψος της δωρεάς της Τράπεζας Κύπρου θα έχει φτάσει τα 22 εκατομμύρια, η μεγαλύτερη δωρεά που έγινε ποτέ στην Κύπρο.

-Όταν φθάσεις στα όριά σου είναι ανθρώπινο να κάνεις λάθος. Ναι, και έχουμε κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου στο Υπουργείο Υγείας. Πρέπει να επισπευτούν οι διαδικασίες για να κάνουμε τις επεκτάσεις που φιλοδοξούμε για το καλό των καρκινοπαθών.

-Πρέπει να γίνει αποκέντρωση των υπηρεσιών; Ναι διότι στον τομέα της ακτινοθεραπείας είναι το μοναδικό κέντρο στην Κύπρο. Υπάρχει ειλημμένη απόφαση του κράτους για τη δημιουργία ακτινοθεραπευτικού τμήματος στο νοσοκομείο Λεμεσού, αλλά ακόμη είναι στα σχέδια.

-Αυξάνεται ο αριθμός των καρκινοπαθών; Από τους ασθενείς που έρχονται στο Ογκολογικό και είναι το 80% του συνόλου, υπάρχει μια αύξηση τους πρώτους έξι μήνες του 2007 γύρω στο 20%, φτάσαμε τους 900 νέους καρκινοπαθείς. Είναι πολλοί οι λόγοι που συνδράμουν, δεν είμαι γιατρός και δεν θέλω να αναλύσω τις αιτίες.

-Πώς είναι ο άνθρωπος όταν βρεθεί αντιμέτωπος με μια σοβαρή ασθένεια; Η ψυχολογία είναι το άλφα και το ωμέγα για τον ασθενή. Γι αυτό επιμένουμε να μας εγκρίνει το Υπουργείο Οικονομικών η θέση μόνιμου ψυχολόγου. Το έχουν ανάγκη οι ασθενείς και η οικογένειά τους.

40η επέτειος του γάμου τους, Οκτώβρη 2006